

11. Інвестиційні ресурси та джерела їх формування

Наталія Солодуха, Ольга Литвинюк

Національний Університет Харчових Технологій

Вступ: Здійснення інвестиційної діяльності на підприємствах характеризується, передусім, розширеним відтворенням основних фондів, що потребує належного ресурсного забезпечення, тобто формування необхідних інвестиційних ресурсів. Функціонування ринкової економічної системи в Україні можливе лише за умови

зростання ефективності використання інвестиційних ресурсів у формі фінансових, матеріальних, нематеріальних та трудових.

Матеріали і методи: Для досягнення поставленої мети використані загальнонаукові методи дослідження: системного аналізу, порівняльній і логічного узагальнення. Інформаційними джерелами дослідження є наукові праці вітчизняних вчених з проблем формування необхідних інвестиційних ресурсів підприємств, періодичні видання.

Результати: Головною метою формування інвестиційних ресурсів підприємства є задоволення потреб у придбанні необхідних інвестиційних активів та оптимізація їх структури з позицій забезпечення ефективних результатів інвестиційної діяльності [2].

Процес формування усіх інвестиційних ресурсів тісно пов'язаний з початковим накопиченням капіталу, чистим прибутком, амортизаційними відрахуваннями або створенням статутного фонду; коштами, одержаними від реалізації капітальних активів; надходженнями від продаж окремих фінансових інструментів та інших джерел.

Інвестиційні ресурси на підприємстві складаються з :

1) інвестиційних ресурсів, залучених безпосередньо у національних власників заощаджень (фізичні особи, підприємства, держава);

2) інвестиційних ресурсів, залучених через фінансово-кредитні інститути (комерційні банки, інститути спільного інвестування, пенсійні фонди та страхові компанії, лізингові компанії, інші фінансові інститути);

3) інвестиційних ресурсів, залучених безпосередньо у нерезидентів (іноземні держави, іноземні фізичні і юридичні особи, іноземні фінансова кредитні установи) [4].

Усі джерела формування інвестиційних ресурсів відповідно до закону України «Про інвестиційну діяльність» поділяються на:

- власні фінансові ресурси (прибуток, амортизаційні відрахування, повернення збитків щодо аварій, стихійного лиха, грошових накопичень та заощаджень фізичних та юридичних осіб та ін.);

- позикові фінансові кошти інвестора (облігаційні займи, банківські та бюджетні кредити);

- залучені фінансові кошти інвестора (кошти від продажу акцій, пайові та інші вклади фізичних та юридичних осіб);

- бюджетні інвестиційні асигнування (безкоштовно надане бюджетними органами цільове фінансування);

- безоплатні та благодійні вклади, пожертвування організацій, підприємств, громадян[1]

Найважливішим завданням інвестора, у процесі формування інвестиційних ресурсів, є визначення їх загального обсягу. Валова сума інвестиційних ресурсів підприємства має визначатися, виходячи із запланованого обсягу освоєння коштів в процесі реалізації окремих реальних інвестиційних проектів, а також запланованого приросту портфеля фінансових інвестицій.

Таким чином, загальний обсяг необхідних інвестиційних ресурсів у плановому періоді визначатиметься за такою формулою:

$$SIP = PIP + DFI \quad (1)$$

де, SIP – загальний обсяг необхідних інвестиційних ресурсів в плановому періоді;

РІП – потреба в інвестиційних ресурсах для реалізації реального інвестиційного проекту;

ДФІ - передбачений обсяг приросту портфеля фінансових інвестицій [3].

Після визначення загального обсягу інвестиційних ресурсів, інвестор має визначити, яка їх частка буде профінансована за рахунок власних коштів, а яка за рахунок позичених чи залучених.

Стратегія формування інвестиційних ресурсів є важливим складовим елементом не тільки інвестиційної, але і фінансової стратегії підприємства. Розробка такої стратегії покликана забезпечити безперерійну інвестиційну діяльність передбачених обсягів; найбільш ефективне використання власних фінансових коштів, що направляються на ці цілі, а також фінансову стабільність підприємства у довгостроковій перспективі.

Висновки: Отже, інвестиційні ресурси – це всі види активів інвестора, які залучаються з метою здійснення вкладень в об'єкти інвестування для отримання прибутку або соціального ефекту.

Інвестиції активізують ринкову конкуренцію, що є одним з факторів, які сприяють зменшенню загального рівня виробничих витрат на ринках окремих видів продукції. Поява на ринку нової конкурентоздатної продукції потребує й від інших підприємств здійснення технологічних та організаційних нововведень. Тому для чіткого встановлення та вибору довгострокових орієнтирів велике значення має питання, що стосується ролі інвестиційного процесу як індикатора її економічного розвитку. Нарощування та ефективне використання інвестиційних ресурсів є одним із важливих чинників забезпечення сталого соціально-економічного розвитку країни.

Література

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.91 р. № 1560-ХІІ // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 47. – С. 646.

2. Тарасенко Т.В. Економічний аналіз. / Т.В. Тарасенко / Навчальний посібник. -3-тє видання, перероблене. –Львів: „Новий Світ - 2000”, 2005. -344 с.

3. Інвестування: Навчальний посібник / Гриньова В. М, Коюда В. О., Лепейко Т. І., Коюда О. П. / Під заг. ред. Гриньової В. М.- Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006.- 320 с.

4. Майорова, Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник / Т В Майорова. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 376 с